vaimupuu
juuni 2012. a
Nr 6 (12)

Kaupo Kikkas
Lk 14

Katarina Seeherr:
Pahkla Camphilli
küla on kodu.
Lk 4

Sündmused
Lk 6-12

Kuidas pildistada
inimest?
Lk 13

Nõuandeid emadele
Lk 16

Kööginurk:
hapukoorekook.
Lk 18

Narva LAD.
Lk 20

Kaanelugu Lk 2:

ESTHRI VÄIKE MAAILM

SISUKORD

1 JUHTKIRI:
Janek Muru

2-3 MEIE INIMESED:
Esthri väike maailm

4-5 MEIE SÕBRAD:
Katarina Seeherr:
Pahkla Camphilli küla on kodu.

6-7 SÜNDMUSED:
Külaskäik Pahkla Camphilli külla.

8-9 SÜNDMUSED:
Tallinna Botaanikaaed.

10-11 SÜNDMUSED:
Vähemused peavad ennast
Eesti meedias tõestama.

12 SÜNDMUSED:
Teatrifestival "Savilind":
10 aastat traditsiooni ja rõõmu.

13 FOTOKOOL:
Kuidas pildistada inimest?

14-15 MEIE KÜLALINE:
Kaupo Kikkas, Eesti fotograaf
ja fotoõpetaja.

16-17 TARKUSETERAD:
Nõuandeid emadele

18-19 KÖÖGINURK:
Haukoorekook

20 MEIE SÕBRAD:
Narva LAD.

TOIMETUS

JANEK MURU
peatoimetaja
janek@vaimupuu.ee

KERTTU RAKKE
keeletoimetaja

MARGUS ENNO
tegevtoimetaja

MERIKE TALIARU
Haldus/arendus

TAIRE EHAVER
Kööginurga toimetaja
taire@vaimupuu.ee

Toimetuse üldinfo:
Tel: +372 688 2660
Gsm: +372 5563 4449
toimetus@vaimupuu.ee
www.vaimupuu.ee

MTÜ Vaimupuu
Pihlaka 12-32,
11211 Tallinn

Makett ja kujundus:
Ragne Rikkonen-Tähnas
Trükk: AS Ferdida
Paber: G-Print (kaaned: G-Print 250g/m² ja sisu G-Print 150g/m²)

KAASTÖÖD:
Hely Kuus, Marge Siimann, Haabersti klubimaja liikmed, Jekaterina Sergeenkova, Aivar Pihelgas, Vjatšeslav Zagorski, Toivo Niiberg, Madis Eenlo

AS Ferdida PAPYRUS DSV HASARTMÄNGUMAKSU NÕUKOGU I AM PHOTOGRAPHER

peatoimetaja Janek Muru

Hea, et meie ühiskond on muutunud puudega inimeste suhtes tolerantsemaks ning korraldatakse palju üritusi, kus ka puudega inimesed kaasa saavad lüüa. Kahjuks esineb ikka ja jälle olukordi, kus tore üritus on liikumispuudega inimese jaoks raskesti kättesaadav hoone ehituslike iseärasuste tõttu. „Heaks" näiteks on siin Õpetajate Maja, kus on palju treppe. Meediakonverentsil „Teiste sõnadega" tulid mulle appi toredad inimesed, ja nii ei jäänud mul konverentsil osalemata. On muidugi tore, et ajaloolisi ehitisi hoitakse võimalikult autentsena, ent kindlasti on võimalik leida lahendusi ka siin, et liikumispuudega inimesed saaksid vabamalt liikuda, üritustel osaleda ja ühiskonna elukorralduses kaasa rääkida.

Mai on meie ajakirja jaoks olnud teguderohke ja on toimunud palju üritusi, millest käesolevas numbris juttu.

4. mail korraldasime Vaimupuu Klubi raames sõidu Pahkla Camphilli külla. Meiega ühinesid Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit ja Tallinna Vaimse Tervise Keskus. Tutvusime Camphilli küla noorte elu ja igapäevaste tegemistega. Vahetasime kogemusi ning aega jäi üle talguteks – külalised aitasid põllul kive korjata.

Siinkohal südamlik tänu Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile, kes võimaldas meile selleks otsetarbeks bussi. Tore on see, et Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet on mõistnud, et sellised üritused on vajalikud ja igakülgne abi on teretulnud, sealhulgas ka transpordi korraldamisel. Ilma abita oleks ürituste korraldamine väga raske. Vaimupuu Klubi eesmärk ongi tuua vaimupuudega noored kodust välja, et nad leiaksid uusi sõpru ning tugiorganisatsioonid vahetada kogemusi.

3. mail korraldatud meediakonverentsil „Teiste sõnadega" selgus, et Eesti meedias räägitakse või kirjutatakse erinevatest vähemusgruppidest suhteliselt neutraalselt, kuid sageli vaid negatiivsetel või kurioossetel puhkudel, tõstes esile vähemustega seostatud negatiivseid omadusi. Mind üllatas see, et maakonnalehtedes on päris palju juttu puudega inimestest. Samas üleriigilistes lehtedes oli puudega inimeste teema leidnud kajastamist pealiskaudselt.

Vaimupuu eesmärgiks on kaasata oma töösse võimalikult palju vaimupuudega inimesi. EIT Tugiliisu kliendid Aivar Kaasik ja Vjatšeslav Zagorski võtsid käsile uurimistöö – nad panid kirja, kui palju kajastati (vaimu)puudega inimeste elu erinevates Eesti meediakanalites. Maikuu ülevaade on käesolevas numbris.

20. mail toimus Pärnus Endla teatris Pärnumaa Puudega Inimeste kultuurifestival-mess. Väga tore oli näha erinevaid organisatsioone sel meeleolukal üritusel! Kultuurifestival sai väga positiivset vastukaja nii osalejatelt kui ka publikult.

Väga meeldiv oli kohtumine meie seekordse kaanetüdruku Esthri emaga, kes keerulisest olukorrast hoolimata oli nõus meie ajakirjale intervjuu andma ning rääkis meile oma tütre elust ja tegemistest. Suured tänud!

Seekordse Kööginurga toimetas Vjatšeslav Zagorski, kes avaldab ajakirjale Vaimupuu oma saladuse retsepti: Hapukoorekook oma parimas headuses.

KALLIS LUGEJA!

Kui Sul on ettepanekuid, millest või kellest meie ajakirjas edaspidi juttu peaks olema, anna meile teada! Väga oodatud on nii ajakirjanduslikud kui kunstilised kaastööd.

Kui soovid meie ajakirja tellida (tasuta) või väljaandmist toetada, võta meiega ühendust!

Toimetuse telefon: **55634449** e-posti aadress: **toimetus@vaimupuu.ee**

www.vaimupuu.ee.
a/a: 221053671605 Swedbank,
MTÜ Vaimupuu

Esther

ESTHRI VÄIKE MAAILM

Pärnu Erivajadustega inimeste Teatrifestival-messil Endla teatris kohtusin kena rõõmsameelse Esthri ja tema vanematega. Särasilmne kaunis 27aastane neiu tundis rõõmu festivalist ja tantsimisest, miski ei reeda, et Esther on eriline. Esthri ema Aili Ramot oli nõus Vaimupuule tütrest rääkima.

TEKST: Janek Muru, peatoimetaja
FOTOD: Janek Muru ja erakogu

KUIDAS ISELOOMUSTAKSITE ESTHRIT?

Esther on üks eriline inimene, eriline laps. Väiksest saati on Esther enamuse ajast ikka siin maailmas, aga aeg-ajalt viibib ta kusagil mujal – mitte küll nii kaugel, kui teised autistid. Esther saab aru kõigest, mis ümberringi toimub. Kes teda ei tunne, ei pruugi tema eripärast arugi saada. Esther ei oska ennast iga kord korrektselt väljendada ja kohe rääkida, kui miski asi toimub, kuid pikema aja peale hakkab ta asjast rääkima. Tema tegemised on erilised, ta on tasakaalukas ja väga korralik. Esther on täielik pedant, tal peab olema kõik tehtud aeglaselt ja põhjalikult, ilusasti ja järjekorras, nagu peab. Temaga muidu ei saa, see on juba väiksest saati nii. Esthril on kaks vanemat venda, Peeter ja Ralf, kes ei häbene teda. Tavaliselt on noortel probleeme veidi teistsuguste inimestega suhtlemisel, nendega koos olles ja väljas käies. Esthri vennad võtavad oma õde loomulikult ja päris palju on olnud humoorikaid juhtumisi.

Kui Esther väiksem oli, siis ta pani kõigile nimesid, ka arstidele. Mälu on tal hea ja kui Esther on inimest korra näinud, siis tunneb ta hiljem ära. Suhtlemisel, eriti lastega, on Esther avatud, sest tema tegemised on sellised, mis lastele huvi pakuvad.

MILLAL TEADA SAITE, ET ESTHER ON AUTIST?

Kui Esther sündis, oli ta veidi alakaalus, 2600 g. Alguses oli ta väga tubli laps ja võttis kenasti kaalus juurde. Autismi tunnused hakkasid Esthril esinema alles seitsmendal elukuul. Kord esimesi samme tehes kõndis ta ühest toast teise, seejärel läks mitu kuud, enne kui ta jälle kõndima hakkas. Samuti ei tahtnud Esther paljaste jalgadega põrandale astuda. Käisime Esthriga neuroloogi juures ja arst ütles, et laps on lihtsalt ära hellitatud. Tegelikult olid need autismi esimesed väljalöönud tunnused.

Kaltsunukk Harry.

Kui Esther väiksem oli, ei olnud tal üldse kannatust – tema pidi kõike kohe saama. Võõraste inimeste reaktsioonid sellele ajasid täitsa naerma. Kui inimesed päris aru ei saa, siis oli nalja kui palju ja vahel on olnud vägagi humoorikaid seiklusi, mida annab siiani meenutada.

Proovisime Esthrit lasteaeda panna, kuid kasvatajad kartsid teda, sest selleks ajaks olid Esthril tekkinud väga tugevad autistlikud jooned. Nii olime sunnitud Esthri koju jätma.

12-aastaselt läks Esther Türi Toimetuleku Kooli ja õppis seal 7 aastat. Kuigi maal elada on kallim, on erivajadustega lapsega maal elada lihtsam kui linnas. Siin saab Esther teha kõike, mida ta tahab.

MILLEGA ESTHER TEGELEB?

Esthril on alati tegemist, tal ei ole kunagi igav. Kodus on Esthril oma onn, ta asjad, oma suur nukk – sõber, kelle eest ta hoolitseb. See on täiskasvanud mehe suurune kaltsunukk nimega Harry. Harry on olnud Esthril 20 aastat ja selle aja jooksul on Esther kasutanud tema riietamiseks oma isa ja vendade riideid. Kui Esther oli noorem, võttis ta riidekapist isa ülikondi, jopesid, pluuse ja kõike, mida tema arust Harryle vaja oli. Esthril on väiksem nukk ka, Vesi Mari.

Esther saab lihtsamate kodutöödega suurepäraselt hakkama. Ta teeb ise endale võileiba ja kui on kartulit keedetud, siis ta teeb kartulisalatit ja oskab seda teiste toiduainetega kombineerida. Esther oskab ka tuld pliidi alla teha. Ta ehitas õue välipliidi – tema isa on pottsepp ja nii on Esther näinud seda tööd. Aitasime teda natuke korstna juures ja katusepanekul. Esther ise tegi segu savist ja liivast. Tal on kogu aeg tegemist. Selliseid asju, mida ei tea, siis ta küsib ja kui ta näeb, kuidas teised teevad, jätab meelde ning siis ta oskab ja teeb ka.

Esthri hobid on enamasti õues, enamuse aja päevast tegutsebki ta õues, aastaringselt. Toas ta joonistab ja nõelub igasugu asju. Ta tegi ühe vesti endale kitsamaks ja tikkis lilled peale, ta on teinud ka tikitud lilledega telefonikotte. Kuduma ma ei suutnud Esthrit õpetada. Ta ei suuda jälgida.

Esthrile meeldib tantsida. Ta tantsib hästi, tal on hea rütmitaju. Sõbrannat Esthril ei ole, usun, et tema jaoks on inimesed kõik võrdsed. Esther tegutseb omaette ega vajagi sellist pidevat sõbrannat. Talvel käib Esther iga päev suusatamas ja uisutamas. Õhtuti joonistab.

KAS ESTHER KODUST VÄLJAS KA KÄIB?

Esther käib kord nädalas Tori sotsiaalmajas, kus ta saab omavanuste noortega suhelda ja vaba aega veeta. Seal veedab ta hommikul poole üheksast kella kolmeni – see pole pikk päev. Tegelikult on sotsiaalmajas võimalik käia kahel korral nädalas, kuid meil on transpordiprobleem. Liinibussid käivad harva ning bussidega sõites kuluks terve päev ära. Eks siis abikaasa viib enamikul juhtudest autoga. Maal on vahemaad väga pikad, lisaks libedad ja täistuisanud hooldamata teed.

Selle välipliidi ehitas Esther ise.

KUIDAS HAKKAMA SAATE?

Väga kahju on, et saadaolevate teenuste kohta pole korralikku infot. Esther oli juba 17, kui saime teada, et kuni 16aastased saavad teatud sotsiaalteenuseid ja sanatoorset ravi. Nii jäime vajalikest teenustest ilma. Kui koostasime Esthri rehabilitatsiooniplaani, siis seal ette nähtud teenuste jaoks riigil raha ei olnud. Nüüd tuleb taas rehabilitatsiooniplaan teha, aga sellega kaasas käivaid teenuseid pole Esther saanud.

Tegelikult ei tohi hooldaja tööl käia, kuid mitteametlikult on mul natuke ehitusel tööd teha õnnestunud – muidugi vaid siis, kui Esthril on omaette-oleku-aeg või on keegi pereliikmeist temaga kodus. Ilma tööotsteta lihtsalt ei elaks ära. Abikaasa oli talvel pikalt haiglas ja see tegi majandusliku olukorra väga raskeks. Esthri pensioniga ei ela ju terve pere ära, lapse raha on kõik arvel ja selle eest peab aruande tegema. Ise saan ma hooldamise eest 18 eurot, mis on nii suur raha, et ma pean sellega kuu aega ära elama... See on tõeline nali!

Praegu ehitatakse Vändrasse peremajadega hooldekodu. eks ma pean hakkama sinna järjekorda panema. Sest ükskord, kui mind ennast enam pole, siis tuleb ta sinna panna, sest poistele ja miniatele ma Esthrit sedasi jätta ei saa.

Katarina Seeherr

KATARINA SEEHERR

Euroopas on mitmel pool olemas külad erivajadustega inimestele, kes leiavad seal nii kodu, sõbrad kui ka jõukohase töö. Üks neist küladest, Pahkla Camphilli küla, asub ka Eestis ja seal elab ja töötab ka Saksa päritolu Katarina Seeherr.

TEKST: Janek Muru, peatoimetaja
FOTOD: Marge Siimann, Käo Põhikooli õpetaja

KATARINA, RÄÄGI PALUN ENDAST.

Mina olen pärit Saksamaalt. Õppisin Waldorfkoolis, kus pannakse rohkem rõhku kunstile, loovale tööle ja praktiliste eluks vajalike oskuste õppimisele. Pärast kooli õppisin ravipedagoogikat ja muusikateraapiat Šotimaal, Hollandis ja Berliinis. Pärast õpinguid läksin Hollandisse tööle muusikaterapeudina Camphill Gemeenschap Christophoruses. Töötasin seal lastega. Kui Eesti sai iseseisvaks, siis kutsuti mind Eestisse tööle siin avatavasse Camphilli külla. Olin juba varem soovinud töötada mõnes Ida-Euroopa riigis. Esimest korda tulin Eestisse 1992. aasta kevadel, sama aasta oktoobris kolisin lõplikult siia.

Mulle meeldis väga soome keel, ja kui sain aru, et eesti keel on soome keelele väga sarnane, siis olin ma väga rõõmus ning ma õppisin eesti keele ära. Kui Hollandis töötasin vaid muusikaterapeudina, siis siin Eestis tuli teha kõike: olla nii aednik, töökoja meister, perenaine, seminari õpetaja ja muusikaterapeut.

MIKS SULLE MEELDIB EESTIS ELADA?

Holland on sama suur kui Eesti, kuid seal elab kümme korda rohkem inimesi. Seal on palju liiklust ja müra ning asulad on väga tihedalt koos. Eestis sa saad hingata ja saad olla. Siin on palju ehedat loodust ja ruumi. Mulle meeldib, et saan teha südamega tööd ja mul on siin suur pere külaelanike näol.

KUIDAS SA LEIDSID SIIA NEED TOREDAD NOORED, KES TULID SIIA ELAMA JA ÕPPIMA?

Enamikul neist inimestest pole oma perekonda ja nad on pärit lastekodust ning nende sotsiaaltöötaja arvates nad võiksid meie külas elada. Loomulikult on siia tulek kõigil vabatahtlik. Kui noor inimene avaldab soovi meile elama tulla, siis esmalt peab ta siia külla tulema, vaatama, kuidas meil siin kõik välja näeb, mida me siin teeme ja tutvuma siinse elukorraldusega. Kui ta seejärel tahab meie külla elama tulla, siis me võtame ta elama esialgu kaheks kolmeks nädalaks prooviajale. Selle aja jooksul selgub, kas uus elanik saab meie inimestega läbi, kas ta sobib siia, kas ta saab siin hakkama ja kas ta tahab siin õppida. Kui prooviaja lõppedes on soov alles ja meil on vaba koht, siis saabki noor inimene meiega liituda. Loomulikult peab tal ka rehabilitatsiooniplaanis kirjas olema suunamine kogukonnas elamise teenusele.

KUIDAS NOORED HAKKAMA SAAVAD?

See on väga individuaalne, sest igaüks on omamoodi isiksus. Üldiselt nad saavad kõik väga hästi hakkama. Alguses õpitakse kõigis töökodades: noored õpivad kudumistöökojas, küünlatöökojas, teevad süüa, teevad aiatööd, töötavad laudas. Lõpuks me vaatame, mida nad tahavad rohkem teha ja millise töö peal nad saavad meistriks. Näiteks Jevgenile meeldib rohkem küünalde meisterdamine kui kudumistöökojas töötamine. Teised jälle ei taha kududa vaid töötada laudas, Kairile meel-

dib toimetada piimaköögis ja lüpsta. Igaüks leiab lõpuks omale meelepärase tegevuse.

KUIDAS ON ORGANISEERITUD TÖÖ JA MAJANDUSTEGEVUS?

Meil on erinevad koosolekud, kus arutatakse läbi tööd, mis on vaja teha. Siis vaatame, kes mida oskab ja nii me ülesanded jagame. Kuna meil on peremajad, siis igas majas korraldatakse tegevus nagu oma pere siseselt. Esmaspäeviti on meil töökoosolek, kus me vaatame, mis me nädala jooksul peame tegema. Arutame läbi ka selle, kes peab linna või poodi minema. Elame siin suures talus ja tööd ja tegevused on seotud looduse ja aastaringiga.

Noored saavad endale taskuraha. Taskurahaga võivad noored tegutseda oma äranägemise järgi: kui on vaja osta riided või jalatsid, minna väljasõidule, kontserdile või teatrisse. Alkoholi tarvitamine on külas keelatud, ka kaastöötajatel.

MULLE HAKKAS SILMA, ET ÜHISRUUMIDES PUUDUB TELEVIISOR. KUIDAS VEEDETAKSE VABA AEGA?

Mõnedel inimestel, kes ei saa elada ilma telerita, on see oma toas. Meie leiame, et inimesed ei pea kõike telerist vaatama. Kui on soov filmi vaadata, siis saab selle korraldada. Meil on koosolekud, kus noored avaldavad oma soove, mida vaadata. Nii oleme vaadanud ühiselt nii Kristiina Šmiguni olümpiavõitu, Eurovisiooni lauluvõistlust kui ka Presidendi vastuvõttu ehk siis seda, mis on tähtis. Teleseriaale me ei vaata, samuti mitte uudiseid, sest need ei kajasta meie elu üheselt ja arusaadavalt. Meil käivad ajalehed ja vaatame sealt, mis tegelikult toimub ning me räägime sellest. Meil on maaelu ja meil pole ka lihtsalt aega teleri ees istuda. Magama läheme vara, sest hommikul tuleb vara tõusta. Kirikus käime harva, sest meil on probleeme transpordiga, kuid meil on pühapäevased kogunemised, kus me laulame ja loeme ka Piiblit.

KAS ON VÕIMALIK VAIMUPUUDEGA NOOREL TULLA SUVISEL AJAL PAARIKS KUUKS TEIE JUURDE TÖÖLE, ET MITTE ISTUDA KODUS?

Ma arvan, et see oleks võimalik küll, aga koos tugiisikuga. Meil vahel tulevad suveabilised, aitavad heinatööga, marju korjata. Kes ei saa põllutöid teha, saab taimi puhastada või abistada köögis. Sellisel moel nagu teie ütlesite, pole meil veel suvetöid organiseeritud, kuid ma arvan, et see on väga hea idee. Noor inimene, kes sellist suvist tegevust vajab, peaks meiega ühendust võtma. Siis me saame otsustada iga inimese puhul individuaalselt, kuidas suvetööd korraldada.

KUIDAS SA HINDAD NENDE NOORTE TULEVIKKU, KES SIIN ELAVAD VÕI KES SIIA EI MAHU?

Meil oli kolm inimest, kes õppisid siin külas selgeks söögitegemise ja muud kodused tööd ning läksid juba oma elu peale. Olen kuulnud et Nõukogude ajal oli puudega inimeste suhtes diskrimineeriv hoiak. Lääne-Euroopas toimus suhtumise muutumine teistsugustesse inimestesse juba eelmise sajandi viiekümnendatel aastatel. Peaaegu igaüks saab ühiskonnas hakkama, vaja on lihtsalt mõistmist, teistega arvestamist, oskust ja tahet suhelda ning üheskoos saamegi hakkama.

MIDA SOOVITE MEIE AJAKIRJA LUGEJATELE?

Ma arvan, et need inimesed, kes Vaimupuud loevad, on head ja avatud inimesed. Ma toetan seda initsiatiivi, mis te teete, aga ideaalis ma loodan, et tulevikus ei peaks erivajadustega inimestele midagi eraldi tegema, vaid et kõik võtaks kõike ühiselt vastu. ■

Katarina tutvustab Pahkla tegemisi "Vahtra" tugikeskuse tegevusjuhendajatele.

KOKKUVÕTE

Katarina Seeherr on sakslanna, kes räägib eesti keelt ja armastab Eesti loodust. Katarina juhib Pahkla Camphilli küla, mis on koduks paljudele inimestele.

Külalised saabusid külakostiga.

VAIMUPUUGA PAHKLAS

TEKST: Hely Kuus, „Vahtra" tugikeskuse tegevusjuhendaja
FOTOD: Marge Siimann, Käo Põhikooli õpetaja

„Vahtra" tugikeskuse ja Pahkla Camphilli Küla elanike vahel on olnud juba mitmeid aastaid head sõprussuhted. Oleme käinud vastastikku külas ja osalenud üheskoos erinevatel üritustel. Pahkla sõbrad on käinud „Vahtra" Tantsuhommikutel, osalenud suvisel Vahtra Kunstipäeval koos Katikodu noortega. „Vahtra" tugikeskus omakorda on käinud Pahkla elanikel külas aasta lõpu paiku, jõuluetendust vaatamas ja kevadet tervitamas.

Oli igati meeldiv, kui toimetus tegi meile ettepaneku minna koos Vaimupuu, Tugiliisu ja Tallinna Vaimse Tervise Keskuse inimestega külla Pahkla Camphilli küla elanikele. 4. mai hommikul asusimegi seitsme Vahtra noorega Camphilli Küla poole teele. Kaasa võtsime eelmisel päeval tugikeskuses küpsetatud pisarakoogi. Päev tõotas tulla ilus – päike paistis ja bussiaknast välja vaadates nägime siin-seal hiirekõrvul rohetavat kevadet. Võsaalused sinetasid sinililledest ja ülaste säravvalgeid laike oli ka juba rohkesti näha. Olime rõõmsad ja ootusärevad oma sõpradega kohtumise üle.

Kui meie bussike Camphilli Vikerkaare maja ees peatus, olid Tallinnast tulnud juba kohal. See on ju teadatuntud tõde, et kaugemalt kandi inimesed ikka varem kohale jõuavad. Nagu alati, võtsid ka seekord Pahkla elanikud meid rõõmsalt ja lahkesti vastu. Kohvilaud oli juba kaetud ja pärast tervituste vahetamist pererahvaga ning külalistega, nautisime kohvi ja pakutud suupisteid. Saime kuulda Pahkla elanike tegemistest ja pärisime ka Tallinna külaliste ettevõtmiste järele. Nii tore oli kõiki neid näha ja kuulda.

Oleme vahtrakatega juba mitu korda Pahklas käinud ja seega oleme tuttavad külaelanike tööde ning tegemistega, kuid igakord täidab meid seda uuesti nähes siiras imetlus. Seekord jäid eriti silma kangastelgedel kootud rätikud ja sallid. Näha oli ka paar kaunist triibukangast, millest kuduja plaanis endale seeliku õmmelda. Oleme alati imetlenud Pahkla pere töökust, head tahet ja rõõmsatujulisust, nende juhendajate visadust ja kindlameelsust ning suurt armastust kõigi vastu. Üheskoos on nad üks suur ja kokkuhoidev pere, kus igaühel on oma tähtis osa.

„Vahtra" tugikeskuse pere tänab Pahkla Camphill Küla elanikke ja juhendajaid meeldiva kevadpäeva eest nende seltsis. Täname ka Vaimupuud, kes meiega oma külaskäiku jagada tahtis. ■

Katarina Seeherr tutvustas külalistele Camphilli valdusi.

KOKKUVÕTE

Pahkla Camphilli külas on alati tore käia. Seekord oli külalisi palju. Tegime tööd ja sõime maitsvat toitu, mis valmistatud kohapeal.

Töö teeb rõõmsaks!

Pahkla Camphilli küla elanike käsitöö vaimustas Käo Põhikooli õpetajaid.

Külalised aitasid kevadiselt põllult kive koristada.

Kivid tuli suurde kärusse kallata ja see nõudis mitme mehe jõudu.

Ele Janno "Vahtra" tugikeskusest tegi tutvust laudaelanikega.

20. mail 2012 tähistas Pahkla Camphilli küla oma 20. sünnipäeva. Palju õnne Vaimupuu toimetuse poolt!

Vaimupuu Klubi raames külastasime aprilli lõpul Tallinna Botaanikaaeda. Kutsusime kaasa ka oma sõbrad.

EKSKURSIOON
Tallinna Botaanikaaeda

TEKST: Haabersti klubimaja liikmed ja tegevusjuhendajad.
FOTOD: Vaimupuu

Taas oli meil 24.04 tore külastada koos Vaimupuu ja Tugiliisuga ühte huvitavat kohta Tallinnas – Botaanikaaeda. Haabersti klubimajast osales seal 2 tegevusjuhendajat ja 8 klubiliiget ning kõik jäid kuuldu ja nähtuga rahule. Ekskursiooni tegi huvitavaks giid Marit Kasemets, kes rääkis meile nendest troopilistest ja lähistroopilistest ning kõrbetaimedest, mida sel korral uudistama olime tulnud.

Meie klubiliige Hille kirjutas külastusest nii:

„Käisime koos ajakiri Vaimupuuga ja Tugiliisu liikmete ja töötajatega koos seda aeda vaatamas. Päris suurel territooriumil kasvuhoones oli näha erinevaid ja kauneid taimi mitmetest maailma kohtadest, oli nii suuri taimi näha õitsemas ja ka väikesi taimi oma kauni välimustega. Ka sai endale tehtud fotoaparaadiga fotosid. Ka klubimaja sai oma fotoaparaadiga jäädvustada kauneid taimi, mis neile meeldisid. Samuti, kes soovis, sai teha ajakiri Vaimupuu NIKON fotokaameraga pilte ja andis ka allkirja selle eest. Ka oli seal väike sõnavõtt ja pärast kuulasime ka ilusat muusikat trummide peal ning siis asusime koduteele.“

Uute põnevate kohtumisteni! ■

Uudistamist jätkus kõigile.

Troopikapuude all ei saa poseerida iga päev!

Taimed olid nii huvitavad, et ka liikumisraskusega külalised käisid maha pika tee. (Esiplaanil Albert Altmäe EIT Tugiliisust.)

Meie giid Margit Kasemets tutvustamas eksootilisi taimi.

Giid Margit näitab meile troopikamajas ringi sibavaid linde ja laiska kilpkonna.

Natalja Kitam (internetiportaali Etnoweb asutaja) ja Priit Hõbemägi (meediaekspert, Ekspress Grupp).

VÄHEMUSED peavad ennast Eesti meedias tõestama

3. mail toimus Tallinnas, Õpetajate Maja Kroonisaalis, rahvusvaheline konverents „Vähemuste kujutamine meedias". See sai teoks rahvusvahelise projekti „Teiste sõnadega" („In Other Words") raames, mis on ellu kutsutud ühendama teadlikkust massimeedia rollist ja tegelikkusest Euroopas. Oluline on, kuidas massimeedia mõjutab sallimatut käitumist ning vastupidi, kuidas see võib aidata diskrimineerimise vastu võidelda ja kultuurilist mitmekesisust edendada.

TEKST: Janek Muru, peatoimetaja
FOTOD: Janek Muru

Vähemuste meediakajastust uurinud meediauuringust selgus, et Eesti meedias räägitakse või kirjutatakse erinevatest vähemusgruppidest suhteliselt neutraalselt, kuid sageli negatiivsetel või kurioossetel puhkudel, tõstes esile nendega seostatud negatiivseid omadusi.

Tallinna Ülikooli Riigiteaduste Instituudi ja Kommunikatsiooni Instituudi üliõpilaste poolt läbi viidud meediauuringus koguti infot kaheksa Eesti vähemusgrupi kohta – venelased, mustlased, juudid, moslemid, mustanahalised, asiaadid, seksuaalvähemused ning puuetega inimesed. Kõige rohkem negatiivseid artikleid kirjutati moslemitest, mustanahalistest ja mustlastest. Suurem osa moslemeid puudutavast infost tuli tõlgituna välismaisest meediast, enamasti just välisuudised, kus põhiteemaks vägivald, rünnakud ja julgeolek. Kultuur, perekond ja sport olid väiksema tähelepanuga. Mustanahaliste puhul on suur hulk infost välisuudistena, teemadeks sport ja kriminaalsed lood.

Kõige neutraalsemad olid artiklid juutidest ja neid oli ka kõige vähem.

Eesti päritolu uudiseid on kõige rohkem puuetega inimeste, mustlaste ja venelaste kohta. Venekeelse vähemuse kohta kirjutatud artiklites kirjutati rohkem spordi- ja välisuudiseid, ehkki võrreldes teiste vähemustega oli absoluutarvudes venekeelse vähemuse teemalist debatti kõige rohkem. Põhiliseks teemaks venekeelse vähemuse eluolu Eestis, alateemadeks haridus, keeleoskus ja ajalookäsitlus.

Puuetega inimesi on meedias kajastatud ennekõike kui sotsiaalmajanduslikku rühma. Uudiste tonaalsus on haletsev, eriti, kui kirjutatakse suurperedest, kus mõni laps on puudega. Palju on kriitikat puuetega inimestega mittearvestavate lahenduste suunal ning positiivsed lood edasipüüdlikest inimestest ning erinevatest tänamis-, autasustemis üritustest. Sinna juurde võiks lisada telesaated, kus näidatakse pere abistamist kas vajalike remonditööde tegemisel kodus ja vajalike esemete või siis ka meditsiinivarustuse muretsemist.

Kõige rohkem on meedia tähelepanu all olnud venekeelse vähemuse kõrval seksuaalvähemused, kellest on kirjutatud peaaegu võrdselt nii positiivses kui negatiivses võtmes. Seksuaalvähemustest kirjutatud artiklites keskendutakse küllalt palju Eesti-sisesele elule, tausta loovad tugevalt eri kampaaniad ja üritused. Võrreldes teiste vähemustega on palju arvamusartikleid ja portreelugusid. Suure debati tekitas seksuaalvähemuste kooselu legaliseerimise küsimus, kus arvamusi oli seinast seina. Positiivsemas võtmes on seksuaalvähemusi kirjeldatud mitmete ürituste korraldamisel, samuti AIDSi ennetusega seoses ja ühiskonnas tõhusa selgitustöö tegemisel. Samas on seksuaalvähemustega seotud omajagu negativismi ja skandaale. Näiteks uudisekünnise ületas esimesena seksuaalvähemuste kohvikbaari kohtuasi ja vaevu märgati nende poolt korraldatud heategevusüritust.

Väga tihti ei küsita vähemusgruppide arvamust ega soovita neid ära kuulata. Vaid alla kümnendikus vähemustest kirjutatud artiklitest leiab ka vähemuse esindaja enda kommentaari. Pigem on vähemuste seisukohad

avaldatud refereeringutena välismeediast, mis on valesid arusaamu võimendanud.

Meedia on omamoodi ühiskonna peegel. Erinevate vähemusgruppidega puutume suhteliselt vähe kokku ja ilmselt ka sellest, samuti aastakümnetega kogunenud puuduliku info tõttu tekkinud eelarvamusi on väga raske muuta. Paljud vähemusgrupid jäävad seetõttu vajaliku tähelepanuta, neid ei pruugita võtta täisväärtuslike ühiskonna liikmetena ja tihti teame nendest liiga vähe.

Samas inimene võib olla korraga nii vähemusrahvuse esindaja, seksuaalvähemus, kui ka puudega.

Meedias on suurem hulk vähemusgruppe puudutavaid artikleid ja saateid avaldatud rohkem Tallinnas, Harjumaal ja Virumaal, sest seal elab enamus Eesti elanikest. Rohkem on seal juttu venekeelsest vähemusest ja seksuaalvähemustest. Seevastu puudega inimestest on rohkem juttu Lõuna-Eesti meedias, siin asuvad Ülikool, Viljandi Kultuurikolledž, Maarja küla, Loomemajanduskeskus, Masingu ja Kroonuaia kool ning toimuvad mitmed üritused.

Kuigi meedias avaldatud info tonaalsus on neutraalne, siis küllalt sageli asetatakse vähemusi negatiivsesse konteksti. Samuti on endiselt levinud eelarvamuslikke ning poliitiliselt ebakorrektseid vähemuste nimetamise viise. Kujunenud eelarvamused on meie ühiskonnas juurdunud ning neid murda on raske, siin aitab nii kodanikumeedia kui vähemusgruppide ühingud ja seltsid, rääkides endast sellisena nagu ollakse ja kajastatakse oma üritusi ning tegemisi. Selles valdkonnas on juba olemas nii internetivõimalusi kui ka vähemusgruppide omi perioodilisi ajalehti-ajakirju. ■

KOKKUVÕTE

Eestis on palju vähemusgruppe. Ka puudega inimesed on vähemusgrupp. Vähemusgruppidest on ajakirjanduses juttu vaid siis, kui midagi on halvasti. Ajakirjandus ei ole alati õiglane. See peab muutuma. Kõik peavad saama oma arvamust avaldada.

Hanna Kannelmäe (Eesti Gei Noored), Jevgenija Garanža (Denj za Dnjomi peatoimetaja) ja Getter Tiirik (Eesti Puuetega Inimeste Koda),

TEISED MEIST

EIT Tugiliisu kliendid Aivar Kaasik ja Vjatšeslav Zagorski tegid ülevaate sellest, kui palju kajastati puudega inimeste teemat meedias maikuu jooksul.

29.04.2012 Puuetega inimeste keskuse spordipäevast räägiti Raadio Elmaris

3.05.2012 Heategevusjooks liikumispuuetega laste heaks.

6.05.2012 10. mail toimus puuetega inimeste teatrifestival Tartus, sellest teavitati ETV uudistes ja Raadio Elmaris.

9.05.212 Raadio Elmaris räägiti, et Lääne-maal on puuetega inimeste arv kasvanud, Tallinnas ja Harjumaal vähenenud.

25.05.2012 Taastusravi konverentsist „Töö ja Tervis" (23.05.2012) oli juttu Tallinna TV-s.

Pärnu Kuninga tänava Põhikooli etendus "Must ja valge".

TEATRIFESTIVAL "SAVILIND": 10 aastat traditsiooni ja rõõmu

Karjapoiss voolis savist väikese linnu. Savilind ei tõusnud kõrgele taevasse nagu lõoke, kuid kui karjapoiss tema sisse puhus, kostis laul – savilinnulaul. Lehmad jäid kuulatama ja unustasid söömise ning isegi lõoke kõrgel taevas kuulatas.

TEKST: Madis Eenlo
FOTOD: Erakogu

10. mail toimus Tartu Sadamateatris juba 10. erivajadustega laste ja noorte teatrifestival "Savilind". Seekordne teatrifestival oli lisaks juubelihõngulisusele ka rekordiline, sest osa võttis korraga 21 truppi. Kokku osales 220 last ja noort 20 koolist üle Eesti. Festivali peakorraldaja ja algataja Katrin Lutsu sõnul on festival jõudnud kümne aastaga ikka, mis kinnitab küpsust ja elujõudu ning festivalist on saanud ilus traditsioon kevadises Tartu kultuurielus.

"Savilind" on oodatuim sündmus paljude erivajadustega laste ja noorte jaoks. Festival ühendab lapsi ja noori, kelle füüsilised ja vaimsed võimed ei ole tavaliste lastega võrdsed. Suur hulk lapsi on pärit sotsiaalselt mitte toimetulevatest peredest, samuti lastekodudest. Näitemäng võimaldab neil noortel lisaks festivalielamustele leida suhtlemisvõimalust, kuid aitab ka elus paremini edasi jõuda.

Festivalil ei jagata kohti paremusjärjestuses, üritusel osalemine on noortele esinemisrõõm ja tähtis on tunnustamine. Kõik osalevad trupid saavad väikese savilinnu, lillekimbu ja auhinna.

„Kõige tähtsam ongi hoolivuse ja tolerantsuse kasvatamine erivajadustega inimeste suhtes," kirjeldas festivali peakorraldaja Katrin Luts ürituse üllast eesmärki.

Katrin Lutsu sõnul poleks jõutud juubelini, kui poleks toredaid õpetajaid ja vahvaid aktiivseid noori, kes ootavad igatsusega igakevadist teatripidu. "Peame tänama Kroonuaia kooli õpetajaid, kes igal kevadel moodustavad üksmeelse ja toimeka korraldusmeeskonna, kus igaüks annab oma raske töö kõrvalt parima, et "Savilinnu" festival toimuda saaks".

Teatrifestivali avas Tartu linnapea Urmas Kruuse. Etendusi hindas kolmeliikmeline žürii koosseisus Maret Oomer Harrastusteatrite Liidust, Vanemuise teatri noortetöö juht Mall Türk ja näitleja Alo Kurvits. Teatrifestival läks täissaalile ja aasta-aastalt on publikuhuvi kasvanud. Publiku hulgas on palju lapsi, ka erivajadustega. Festival on igal aastal olnud vaatluspraktika kohaks Viljandi Kultuuriakadeemia tudengitele.

Noorte etteasteid oli väga erinevatel teemadel ja kõigis lühietenduses oli palju siirust ja esinemisrõõmu. Etenduste lõpus korraldati lastele disko, millele järgnes auhindade jagamise tseremoonia. Tseremooniat juhtis Vanemuise näitleja Alo Kurvits. Auhinna ja väikse savilinnu said kõik festivalil osalenud trupid, žürii märkis eraldi ära Päinurme kooli näiteringi, Raikküla kooli näiteringi, Kammeri kooli näiteringi ja Pärnu Kuninga tänava Põhikooli näitetrupi lühilavastused.

Seekordsel juubelifestivalil jagati esmakordselt kunstnik Eleka Pajusaare kujundatud Savilinnu ordeneid. Ordeni said festivali korralduses kümme aastat osalenud inimesed: peakorraldaja Katrin Luts, põhikorraldaja Kroonuaia kooli direktor Ain Ostrat, Heidi Assor, Tiit Peterson, Anu Pärnpuu, Aivar Juuse, Merje Toom, Ragne Kuusk ja Meelika Maila.

Eraldi said tänukirja Kroonuaia kool ja ürituse peakorraldaja Katrin Luts. Lavastaja preemia sai Monika Kiho. Festivali toetasid Kultuurkapital ja Hasartmängumaksunõukogu ning lahked sponsoreid. ■

PILDISTAME INIMEST

TEKST: Aivar Pihelgas, fotoõpetaja
FOTO: Aivar Pihelgas, Fotoakadeemia OÜ

Suvi on mõnus tänu võimalusele viibida palju päikesepaistes ja värskes õhus.

Suvel on inimesed rõõmsamas meeleolus ja naudivad ilusat ilma. Seekord võiks ette võtta oma sõbra või lähedase inimese pildistamise. Neid pilte on hiljem väga tore jagada oma sõpradega, et tunda rõõmu tabatud hetkest ka aastate pärast. Foto ongi selleks, et värskendada ja hoida värvilisena meie mälestusi.

KUIDAS PILDISTADA INIMEST? SELLEKS ON TEGELIKULT PALJU ERINEVAID VÕIMALUSI.

Üks enam kasutatavaid pildistamisviise on see, et panete oma tuttava poseerima. Mida on selleks vaja. Kõigepealt varu pildistamiseks aega.

Juhuslik klõps ei pruugi õnnestuda. Mõistlik oleks pildi tegemine eelnevalt läbi mõelda. Vali pildistamispaigaks koht, kus teid ei segata. Jälgi, et taust sobiks selle inimesega, keda pildistad, ning pildile ei jääks juhuslikke objekte, mis hiljem pildi rikuvad. Mida vähem on taustal objekte, mis tähelepanu tõmbavad, seda parem. Kõige tähtsam on see, keda sa pildistad!

Vaata, et pildistatav ei seisa sinust liiga kaugel, siis ta jääb ka pildile väike. Räägi pildistavale, kuidas sa tahaksid teda pildil näha, siis on sinu modellil lihtsam poseerida. Vali meeleolu ja poos, mis kokku sobivad. Ära tee "passipilti", kus ei väljendu meeleolu!

Teine variant on pildistada inimesi nii, et nad seda ei tea. Enamasti jäävad nad sellisel viisil pildile palju loomulikumalt kui poseerides. Siin on eriti oluline, et fotograaf valiks hoolikalt pildistamise hetke.

Ebaõnnestunuks tuleb lugeda pildid, kus pildistatav jäi pildile seljaga, tänu liikumisele on võte udune või pildistatav on osaliselt jäänud pildist välja. Õnneks on meil täna enamasti kasutada digikaamerad, kus ebaõnnestunud pilti saab lihtsalt kustutada ja võimalus on uuesti proovida. Eelpool kirjeldatud pildistamisviisi kasutades võib juhtuda ka olukordi, kus pildile jäänud inimene annab teada, et ta ei soovi pildile jääda. Sellisel juhul on viisakas selle palvega arvestada ning tehtud pilt kaamerast kustutada.

Järgmiseks korraks palun siis "Vaimupuu" toimetusse saata üks meeleolukas pilt oma heast sõbrast.

Kevadtervitustega
Aivar Pihelgas

EELMISES NUMBRIS KUTSUSIME PILDISTAMA LOODUST. PARIMAD FOTOD ON SIIN!

Albert Altmäe, EIT Tugiliisu klient

Laine Sirol, EIT Tugiliisu klient

Kaupo Kikkase autoportree

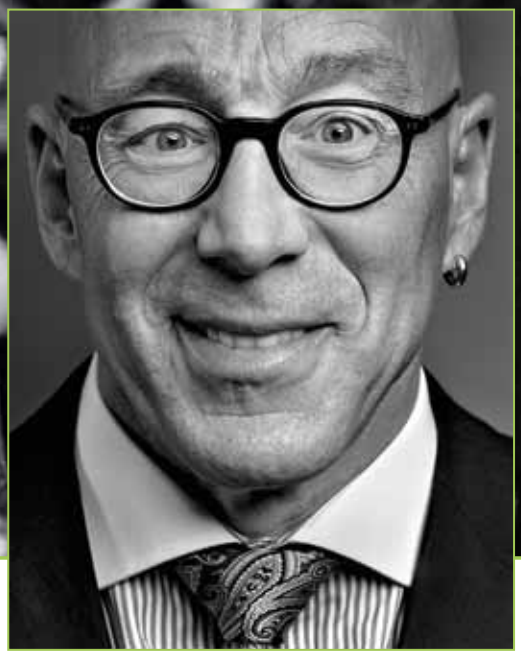

KAUPO KIKKAS

Kaupo Kikkas on fotograaf ja fotoõpetaja. Peamiselt tegeleb reklaami- ja portreefotodega. Kaupo on lõpetanud Tallinna Muusikakeskkooli ja Intitute of Visual Communicationi fotoerialal Soomes. Osaleb rahvusvahelises Portreeprojektis Help Portrait.

FOTOD: Kaupo Kikkas

Kuna minu lemmikvaldkonnaks on muusikute ja kultuuritegelaste pildistamine, siis just selles valdkonnas olengi enim vabatahtlikuna inimesi aidanud. Pildistamine on asi, mida ma oskan ja armastan, seega on see kõige paremini suunatud ressurss, kuidas saan abiks olla. Samas olen natuke ka egoist, kuna see on valdkond, kus saan oma pingutuse eest ka ise emotsionaalse laengu. Loomulikult ka lihtsalt kellegi aitamisest saadav tänutunne võib olla emotsionaalselt kõrge tasu.

Lisaks Portreeprojektile olen ikka aidanud, kus näen, et mu oskustest võiks kasu olla. Loodan, et ei ole kedagi kunagi hätta jätnud, aga paraku igale abipalvele ka alati vastata ei saa.

Ma pildistan suhteliselt laia valdkonda teemasid, aga „inimene" ja „loodus" on need ühisnimetajad, mis mind kõige enam köidavad. Enamasti on need teemad pigem natuke vastandlikud, aga püüan luua uut tervikut ja harmooniat nendest kahest koos. Eriline õnnestumine ongi siis, kui õnnestub keskkonna abiga luua mingi uus tervik, kus on peidus nii portree kui loodusfoto.

Inimestega tööd tehes on väga suur osa suhtlusel ja psühholoogial, nii et võibolla need kõige salapärasemad pildi õnnestumise komponendid ongi pigem fotoaparaadi välised ja sõltuvad kahel pool kaamerat paiknevate inimeste omavahelisest suhtlusest ja klapist.

Ma ei ole väga palju vaimupuudega inimestega kokku puutunud. Eks ka mind kimbutab hirm tundmatuse ees, kuna inimene oma alalhoidlikkuses kardab ju kõike, mis on tavapärasest natuke erinev. Tihti ongi inimeste reaktsioonid seotud selle sama hirmust (ja teadmatusest) tuleneva enesekaitsega, seda tuleks kindlasti teavitustööga parandada. Tänu Portreeprojektile olen nüüd natuke vaimupuudega inimestega kokku puutunud ja usun, et puutun kindlasti veel ja arvan, et iga kontakt muudab mind paremaks.

Ma arvan, et väga oluline on leida elus üles asjad ja tegevused, mis sind köidavad. Mulle tundub, et väga paljud inimesed elavad oma elu neid leidmata, sest argitoimetuste ja muredega on kogu aeg tegemist ja nende kõrvalt lihtsalt ei ole püüdnudki neid leida, kuna kogu aeg on niikuinii kiire. Aga tehes asju, mida sa armastad, hakkad nägema ka ümbritsevat maailma läbi erinevate perspektiivide ja muude kohustuste ja rutiinide täitmine võib seeläbi hoopis lihtsamaks muutuda.

KOKKUVÕTE

Kaupo Kikkas armastab pildistada loodust ja inimesi. Ta soovib, et igaüks saaks tegeleda asjadega, mida armastab.

Laura ja Toivo

NÕUANDEID EMADELE

TEKST: Toivo Niiberg, psühholoog
FOTO: erakogu ja dreamstime.com

Arusaamine oma lapsepõlvesuhetest emaga loob selgema pildi, kuidas ise ema olla, ja aitab oma identiteeti leida.

Tütar peab naisena kõik tunded ema vastu läbi elama. Eelkõige peab ta ära tabama ema arhetüübi, kes on tema alateadvuses ja kelle kujunemisele avaldavad mõju ta varasemad ning praegused ema ja emaduse kogemused. Tundeid ja mälestusi tuleb analüüsida iseendas, mitte niivõrd klaarida neid emaga.

Ema ja tütre kontakt on oma olemuselt lähedasem, sest juba tüdruku mängud haakuvad ema koduste tegemiste ja toimetamistega.

Ema suhtumine isasse ja vastassugupoolesse määrab ka tütre vastavad eelistused, hirmud ning armud. Täiskasvanueas on tütre ja ema suhted mõjutatud sellest, milline oli nende suhe lapsepõlves, milline oli ema, isa ja kodune olukord ning keskkond, milles nad elasid, kuidas suutis ema tütrele edasi anda õpetused, manitsused, piirid ja hellitused.

Mida parem on olnud ema ja tütre usalduslik kontakt lapsepõlves, seda madalama pingestatusega konfliktid ilmnevad tütre murdeeas, aga neid tuleb ette ka kõige parema kasvatuse ja mõistmise korral, ning seegi on loomulik.

Iga ema peaks õnnelik olema, kui tema tütar pühendab teda oma intiimelu saladustesse. Ema ei tohi seda usaldust iialgi kuritarvitada ega reeta.

Ema ei tohi põhjata tütre ees mehi, armastuse puudumist, meeste reetlikkust ega seksuaalsust, vaid peab õpetama teda meestega ümber käima.

Iga ema otsene kohustus on väärtustada tulevase naise, ema ja daami väärikust, seksuaalsuhet, armastust mehe ja naise vahel ning kodutunnet oma personaalsuses ja vaimsuses. Seda saab teha ainult isikliku eeskuju ja tegudega, mitte sõnade ning jalutu moraalilugemisega.

Täiuslikkuse poole püüdlemine viib reeglina masendusse ja lüüasaamisteni, mis tekitab vastastikust võõrandumist, mistõttu ollakse lõpuks üksinda ja õnnetu. Kõige rohkem tekibki konflikte nende emadega, kes tütre eksimusi veel aastate taha meelde tuletavad.

Ainult ühistegevustes tekib ühtekuuluvustunne ning see on hea alus ema ja tütre suhetes. Mida rohkem on tütrel emalt õppida, seda tugevam on nende emotsionaalne side.

Kuidas olla ema oma pojale siis, kui isa on lihtsalt kaduma läinud, et pojast saaks lõpuks naisemees, töömees ja isa?

Püüa olla igati naiselik naine ja täida oma soorolli, mitte ära hakka meest mängima, põhjendades oma vaimset soomuutust sellega, et poisile on isa vaja.

Anna oma pojale rohkem vabadust, aga taga turvalisus. Aastavanused poisid lähevad ema juurest kaugemale kui tüdrukud ning on ükskõiksemad ema reageeringute vastu. Ümbruskonna stiimulid on poisi jaoks huvipakkuvamad kui aktuaalsed tundesuhted.

Väga oluline on säilitada perekonna süsteemis isa koht, sest poja kasvades näeb ema temas aina rohkem meest ning võib pojale alateadlikult üle kanda kõik ideaalse mehe iseloomujooned. Ideaalist on aga oi-kui-raske loobuda. Kui naisel on n-ö reaalse mehe kujutlus, on idealiseerimise oht väiksem. Teine põhjus on, et poeg võib üha rohkem sarnaneda isaga, ning kui ema mälestustest poisi isast kumab ainult kurjus, siis võib viha kanduda pojale.

Poeg ei ole milleski süüdi, et ta on nii lolli, truudusetu, hoolimatu ning saamatu mehe laps. Kus olid ema silmad ja kõrvad varem?

Ära põhja ise ega koos oma sõbrannadega vähemalt poja ees mehi ega tervet meessugu põrgupõhja, sest muidu ei pääse ka tema maisesse paradiisi.

Ole õnnelik, kui ta satub tubli meestreeneri või huvijuhi käe alla. Lase ta hüppab, mängib jalgpalli, maadleb ja sõidab kartautoga. Pigem kogugu marke, õllepudelite etikette või sigaripakke, kui salaja sinu seljataga tänava teravaid elamusi.

Üks korralik poiss vallutab puulatvu, mõõdab porilombi põhjatust ja seirab naabritüdrukuid. Elu ohtudest tuleks aga vahel ikka rääkida, sest poistel puudub ohutunne või on seda väga vähe.

Palun ära jookse mööda arste ega püüa poega päästa kehalise kasvatuse tundidest ja sõjaväest.

Püüa poega vähem käsutada või hoidu üldse käskude jagamisest, parem kaasa teda probleeme lahendama.

Kui on karistatud, siis on ka andestatud ning igasugune tagantjärele tänitamine teeb suhted halvemaks.

Heaks meheks ja isaks on võimalik areneda igal poisil, hoolimata sellest, kas ta on kasvanud täiuslikus perekonnas või ainult emaga või lastekodus.

HAPUKOOREKOOK

TEKST: Vjatšeslav Zagorski, EIT Tugiliisu
FOTOD: Vaimupuu, sxc.hu ja dreamstime.com

Avaldan teile täna oma armastatud koogiretsepti, mille järgi olen ise seda kooki valmistanud juba üle viie aasta. Kõigile on kook hästi maitsenud.

Külaskäigul Pahklasse üllatasime sealseid noori just selle koogiga. Olime rõõmsad, et meie kook maitses kõigile, sest vaagen tühjenes imekiiresti.

Vaja läheb:

1 pakk Plaadikoogi pulbrit

500 grammi hapukoort

2 -3 muna

100 -150 grammi võid

500 grammi rabarberit

1. Pane ahi sooja 150 kraadi peale.

2. Vala tordipulber kaussi. Lisa toasoe või. Näpi või pulbriga ühtlaseks massiks. Mida väiksemad on võitükid, seda lihtsam on tainast sõtkuda.

3. Aseta küpsetuspaber ahjuplaadile. Näppude abil vajuta tainas kogu plaadile ühtlase kihina.

4. Puhasta rabarber, lõika tükikesteks ja vala plaadile taigna peale.

5. Klopi kausis lahti 2-3 muna ja lisa hapukoor. Sega need omavahel ja vala segu taigna peale. Tasanda õrnalt lusikaga.

6. Lükka plaat ahju 20-30 minutiks ja küpseta, kuni pealt on ilus kuldpruun. Kui kook on jahtunud, lõika see tükkideks ja paku külalistele!

Narva LAD sõbralik pere.

MAJA HARIDUSE TÄNAVAL

TEKST JA FOTOD: Jekaterina Sergeenkova,
Laste päevakeskuse LAD tegevusjuhendaja (Narva)

Narvalannana olin ma kindel, et tunnen oma linna hästi, ent mul polnud aimugi, et selline keskus Narvas olemas on. Muidugi ma teadsin, et igas linnas on sotsiaalasutused, mis osutavad teenuseid puudega noortele, kuid ise ma nendega kokku puutunud ei olnud.

Kui õppisin Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis sotsiaaltööd, saabus 2. kursusel praktika aeg, mille pidin läbima toimetulekuraskustega inimestega töötades. Kui otsisin praktikakohta, rääkis mulle üks meie lektoritest, et oli külastanud Narvas hiljuti avatud lastekeskust vaimupuudega lastele ja noortele. Hiljem sain teada, et keskus tegutseb ammu, vaid selle asukoht oli mujal.

Laste päevakeskus LAD asub vanalinnas, ilusa pargi läheduses. Sealt avaneb kaunis vaade Narova jõele ja naaberriiki Venemaale. Ma ei käi just tihti selles linnaosas, sellepärast mul polnudki keskuse olemasolust aimu.

Praktika alguses tundsin ma pisut hirmu, kuna see oli mu esimene kogemus töötada puudega laste ja noorukitega. See tunne kadus peagi, selles abistasid mind keskuse kliendid. Ilma nende abita oleks olnud siinsesse ellu sisse elamine raske. Ma poleks arvanud, et nad on nii sõbralikud, abivalmid ja head suhtlejad. Eriti tore on, et neil on huvi ja tahtmist areneda.

Päevakeskus LAD elab aktiivset ja huvitavat elu. Keskuse peamine ülesanne on aidata toimetulekuraskustega lastel ja noortel sotsiaalselt kohaneda. Siin on oma igapäevaprogramm, mis sisaldab erinevaid tegevusvaldkondi. Mind pani imestama, kui huvitatud on keskuse kliendid tegutsemisest nii loovprogrammides kui igapäevatoimingutes.

Kokandustundides õpivad noored lauda katma, tegema lihtsaid toite ja neid serveerima. Sportimas käiakse Noorte Meremeeste klubi saalis. Samuti toimub seal meisterdamine, mis arendab peenmotoorikat. Kunstiõpetust ja näitlemist juhendab Kunstigalerii õppejõud.

Lisaks õpivad noored koristama ja puhastusvahendeid kasutama. Koos käime linna raamatukogus, tähistame sünnipäevi Narva noortekeskuses, külastame erinevaid näitusi ja osaleme vabatahtlike programmides. Korraldatakse ka väljasõite. On käidud Kuremäel, Sankt-Peterburgis, Tuksi laagris jne. Kõik see räägib sellest, et keskus areneb.

Kogu oma viibimisaja jooksul keskuses olen ma saanud palju emotsoone, uusi teadmisi, vahel ka muret. Mis on aga kõige tähtsam – keskus on saanud mulle väga armsaks.

Olen väga tänulik keskus LAD töökaaslastele, kes andsid mulle võimaluse läbida praktika just seal. Kuigi praktikante oli juba piisavalt, võimaldati mulle see kogemus, et saada uusi kogemusi ja uue nägemuse sellest tööst. Kõrgkoolis teooriat õppides polnud mul aimugi, kuidas see kõik toimub reaalelus. Õige õppimine toimub alles siis, kui puutud töös kokku raskustega ja õpid leidma õigeid lahendusi, ning neid oma töös rakendama.

Tänu praktikale lastekeskuses tulingi pärast kooli lõpetamist siia tööle. Olen veendunud, et valisin õige ameti ja tähtis on see, et leidsin ennast. Tänaseks käivad meil külas juba endised praktikandid ja saavad palju emotsioone suheldes keskuse klientidega ja töötajatega.

Nüüdseks olen keskuses töötanud juba aasta ja võin öelda, et keskus on nagu üks suur pere, kus alati valitseb üksteisemõistmine, abistamine, sõbralikkus ja lust. Minu jaoks on LAD teine kodu ja loomulikult lemmiktöö. ■

KOKKUVÕTE

Jekaterina Sergeenkova on tegevusjuhendaja Narvas, puuetega laste ja noorte keskuses. Ta sattus sellele tööle juhuslikult, aga nüüd tunneb, et see ongi tema jaoks õige.

NIKON ja VAIMUPUU kuulutavad välja FOTOKONKURSI

LOODUSFOTO 2012

Lisaks igakuistele väikestele konkurssidele korraldame ka ühe suure!
PARIMAD FOTOD AVALDATAKSE 2013. AASTA VAIMUPUU KALENDRIS.

Osaleda võivad kõik vaimupuudega inimesed, lubatud on sõprade, sugulaste ja tegevusjuhendajate abi.
Pole vahet, kas pildistad profikaameraga, „seebikarbiga", telefoniga või hoopis arvutiga.
Peaasi, et loodusfoto oleks ilus ja meeleolukas.

ERIPREEMIA KÕIGE VAIMUKAMA FOTO EEST!

Fotod saata e-posti aadressil toimetus@vaimupuu.ee hiljemalt 1. novembriks 2012.
Lisada foto pealkiri ja/või kommentaar, autori **ees- ja perekonnanimi, vanus ning kontaktandmed.**
PARIMATE PREMEERIMINE TOIMUB 20. NOVEMBRIL KÄO PÄEVAKESKUSES, TALLINN, KÄO 53.

Kui oled varasemate konkursside ajal kõhelnud, kasuta nüüd võimalust
ja saada oma tore loodusfoto konkursile!

PARIMAID OSAVÕTJAID OOTAVAD AUHINNNAD!!!

AS Ferdida PAPYRUS FORUM CINEMAS KÄO PÄEVAKESKUS KODUEKSTRA Suurim valik. Kodusem tunne.

Esther